DAILY
اراده
د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپانه

شماره سیزدهم سال سوم
شماره مسلسل ۹۴
دوشنبه ۳۰ جدي ۱۳۸۱هـ.ش
۱۸ ذیقعدة الحرام ۱۴۲۲هـ.ق
20 January 2003

سال تاسیس ۱۳۷۹هـ ش

PROPERTY OF ACKU

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

را اختطاف میکردند

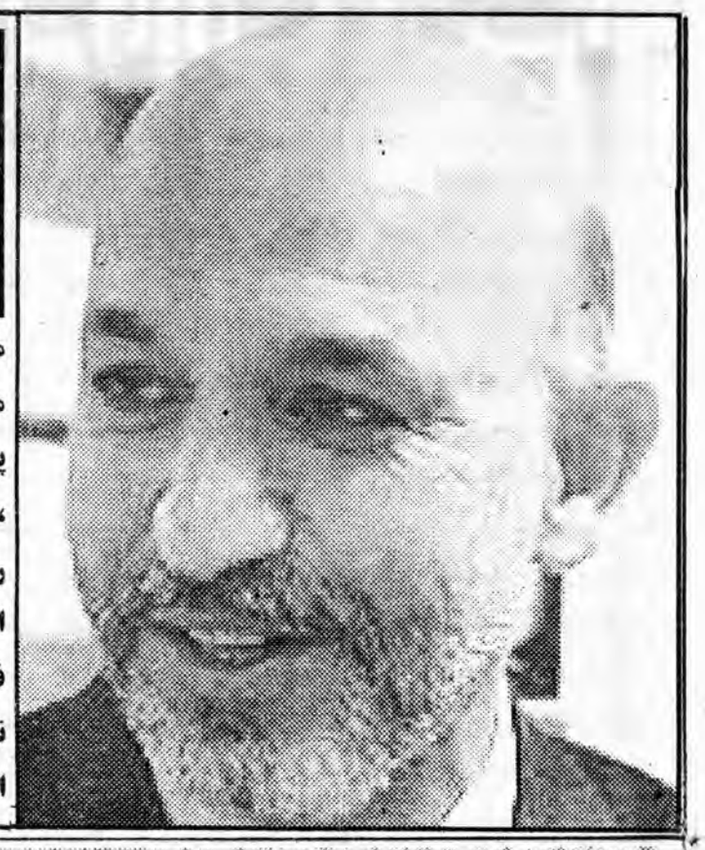

مامورین استخباراتی آلمان میگویند :
پروگرامی ترتیب گردیده بود ، تا به اساس آن حامد کرزی رئیس دولت انتقالی اسلامی افغانستان اختطاف گردد. فوکس یک روزنامه آلمانی نوشته است . مامورین استخباراتی آلمان گفته اند که گمان میرود د رترتیب این پروگرام گلبدین حکمتیار صدراعظم سابق افغانستان دست داشته باشد . روزنامه فوکس می نویسد ، حکمتیار با بقایای طالبان که از طرف پاکستان تقویه می شدند ،یکجا شده است . اوایل ماه جاری مقامات استخباراتی افغانستان اطلاع داده بودند که یک رادیو سیار درشرق افغانستان شروع به نشرات نموده که مردم را علیه دولت وقوای ضد تروریزم به رهبری امریکابه قیام دعوت میکند پخش این رادیـــونیز بـه حکمتیـار مـرتبـط شناختـه شده است.

ذغال سنگ یکنفرراکشت

گازتشئت کرده از سنگ زغال اعضاي یک خانواده در چارقلعه وزیرآباد را دیروز مسموم ساخت خبر نگار اراده از قول دو هم ځارن نصیر احمد افسرحوزه دوم پولیس گزارش میدهد . طي برررسي ایکه توسط منسوبین جنایي حوزه دوهم پولیس صورت گرفت معلوم گردیده است که از اثر استعمال نادرست وبي احتیاطي درطریقه سوخت سنگ ذغال گاز مسموم کننده از بخاري به داخل اتاق پراکنده شده وباعث کشته شدن یک نفر ومسموم شدن شدید چهار نفردیگر ازاعضای یک خانواده گردید.
گزارش مي افزاید :
مسموم شده گان به شفاخانه انتقال وتحت تداوی قراردارند.

دوموتر رادزدیدند

به سلسله سرقت هاي موفقانه وسایط نقلیه د رشهر کابل طي بیست وچارساعت گذشته سارقین ماهر شهر واطراف آن توانسته اند دو عراده موتر تیوتا را بدزدند.خبر نگار شهري اراده گزارش میدهد . موتر تیوتا کرولا ملکیت احمد ضیا باشنده قلعه مراد بیگ را از مقابل دروازه منزل مسکوني اش شب گذشته به سرقت بردند همچنان درساعات روز گذشته یک عراده موتر تیوتاي پیکپ دوسیته را از منطقه پروان سوم فرار داده اند خبر نگار مامي افزاید. با وجود فعالیت هاي پیگیر وبکار اندازي همه امکانات در دست داشته نیروي هاي امنیتي شهر تااکنون نتوانسته اند سراغي از وسایط به سرقت برده شده و یـا سارقین بدست بیاورند.

ددرندی وسلی نیول

اوه میلـه درنـده وسـله او دهغـی دری سـوه صـندوقه مرمی په دی وروستیو کی د ننګرهار ولایت د ګوشتی په ولسوالی کی ونیول شوه .
ددغی ولایت د ځوارلسمي سرحدی لوا د یوه چارواکی د خولی ، وسله او مهمات د ګوشـتی ولسـوالی د ماماخیلو په سیمه کی په یوه کور کی ځای پر ځای شوی وی . چی د یـوه عملیـاتو په ترڅ کی ونیول شوی. نوموړی زیاته کړیده چی دغـه وسلی او مهمـات د قـاری پـه نامـه د یـوه تـن لخـوا چـی د طالبـانو د واکـداری پـه وخـت کـی د یـوه ګنډک قوماندان وو ، دغـی سیمـی تـه لیږدول شوی وه . دغـی چارواکـی دغـی سیمی تـه د وسلـو او مهمـاتو د لیږدولـو د مقصد پـه اړه بی خبری څرګنده کړی او ویلی یـی دی چی دغـه وسـلـی روسـی او چینائی وسلی دی.

دجګړی پر ضد لاریونه

په واشنګټن او د نړۍ په نورو ستړو ښارونو کی د جګړې پر ضد لاریونـه روان دي او پـر عراق د متحده ایالاتو نظامی بریـد غنـدي تاکـل شـوي چـی لاریون کوونکی د سپینی مانۍ د باندی سره را ټول شی . تیره ورځ واشنګټن د ستر لاریـون شـاهد و او د نـړۍ پـه نـورو ښارونو کی هم مظاهری وشوی ترڅو د بش په حکومت فشار واچول شی ترڅولـه پوځی بریـد څخه لاس په سر شی ویل شوی چی د واشنګټن د ښار په لاریون کـی د پنځـه سـوه زره ځخـه زیـاتو کسـانو برخـه اخیستی وه .

بامیان دره هالهٔ از یاس

بامیان اززمره آن ولایات کشورمحسوب مي شود که بیشترین خسارات جاني ومالي را طي حاکمیت تفنګ سالار ي متحمل شده ودرتسلـط طـالبـان یکباردیگر چون دوره هجوم چنګیزیان به خاک وآتش کشیده شده است .
ناروایي هاي رفته بربامیان سبب شد تا همزمـان با سقوط طالبـان تـوجه جهانیان به باز سازي این ولایت ودستګیر ي باشنده گان مظلوم آن کـه فقر،تنګدستي،ګرسنګـي وده هـا بدبختي دیګر درکنار جنګ هاي ده سال اخیرایشان را به روز سیاهي نشانید ه بود وقف کرد.
هرپیشنهاد وهر ، پروپوزلي ، که نام وعنوان بامیان میداشت منظور شدنش تضمین بود ، (ص ۴)

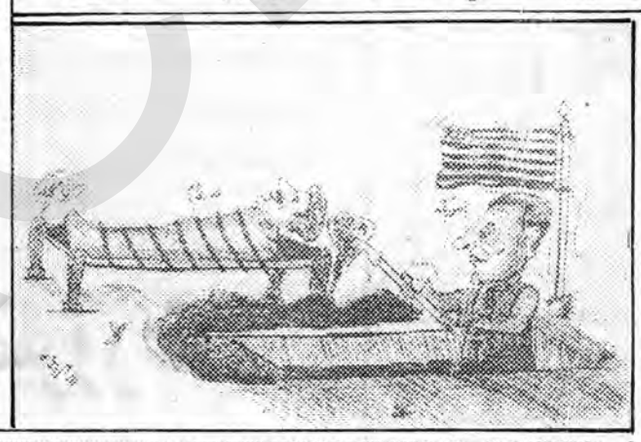

دلوی او پښتونکی خدای په نامه
سرمقاله

افغانستان او د هاګ نړیواله محکمه

د هاګ نړیوالی محکمی سره د افغانستان پیوستون د ملی امنیت او د یو نظام د جوړیدو په لیار کی یو مثبت ګام شمیرل کیږی
ځرنګه چی په تیرو دیرویشتو کلونو کی په افغانانو راز راز ګراوونه تیر شویدی د داسی ګامونو په پورته کولو سره هیواد وال ځانونه د نیکمرغی پراووپه لور مومی د یادونی وړ تکی دادی چی په تیرو څه د پاسه دوه لسیزو کی یو شمیر افغانان د باندینیو اشغال سره په لاس لرلواو هم د خپلو ورونو او خویندو په وینو تویولو تورن دی . د داسی کسانو پیژندنه پوره عدالت غواړی . ځکه نـن هر افغان د بل افغان په ضد او هره ډله د بلی ډلی په غاړه د ملامتی بار اچوی نـو پدی اړوند د مینځ مهالی اداری دا نوښت د قدر وړ دی خو خدای دی وکړی هغه استازی چی د مینځ مهالی اداری لـه خوا د هاګ نړیوالي محکمی تـه ورپیژنـدل کیږی بی پری او مسلکی افغانان وی که چیری ددی استازو په ټاکنو کی بیا هم لکه د هیواد دسفیرانواو دپلوماتانود ټاکنی په څیرچلندو شی نو یو ځل بیا بـه د عدل په ځای ظلم تـه لاړه هواړه شی . ځکه مونږ وینو د ډاکتر نجیب الله د حکومـت د رانسـکوریدو وروسـته چـی کـوم سـفیران او دپلوماتان په بهرنیو هیوادونو کی مقرر شوی د دوی د کار څخه لس یا یوولس کاله پوره کیږی .خولکه چي لیدل کیږی متاسفانه دوی تبدیلی نه لری او هر هغه څه چی زړه بی غواړی دقانون دپام کی نیولوڅخه بي پرته سرته رسولای شی . دادی یوځل بیا افغانستان لـه نیکه مرغـه د ملګرو ملتونوپه نړیوال وجهی صندوق اسیایی بانك او داروپائی ټولنی لـه خوا په رسمیت پیژندل کیږی او د دوی هر اړخیزی مرستی هم پیل شویدی نو لازمه ده چی د افغانستان د دپلوماتانو په تقرر او وخت کی بیا کتنه وشی ترڅو مسلکی . بی پری او په هیواد مین افغانان په داسی حساسو لـوړو دنـدو وګمـارل شـی ترڅـو د افغانسـتان د مینـځ مهـالی اداری او دافغانانو واقعی استازیتوب ترسره کړی نو مونږ د افغانستان غړیتوب د هاګ نړیوالی محکمی سره ستایو خو پدی هیله یـو چی بهـر تـه د افغانانو په ټاکنه کی بـایـد ملی ګټی په پـام کـی ونیول شی .

ملګري ملتونه هرات ته پلاوی استوی

ملګـري ملتونـه د افغانسـتان لوېدیز ولایت هرات ته یو پلاوي استوي تر څو د ښځو په زده کړه بانـدي وروسـتیو بنـدیزونو موضوع وڅیړي.
د ښاغلي اسماعیل خان له خوا په ښځو باندی بندیزونه لګول شوی او نه شي کولای له نارینه استاد څخه زده کړه وکړی او یو لړ نور مقررات یې هم لګولی دا مقررات پـه ښځـو او نارینـه و باندي په یـوه کوټه کي پر زده کړو بندیز لګوي چی په دې سره د زیات شمیر ښځو د زده کړو مخـه نیـول شـوي ده . د دغـه پلاوي مشري به د ملګرو ملتو د بشـری حقوقـو لـوی مشـاور کوي او دوی به د هرات ولایت لیدنه کوي او د ښځو د حقوقو او سـتونزو جـاج بـه اخلـي . دملګرو ملتونو وياند ویلي چی نوي مقررات د ښځو د زده کړې او اسـتادانو پـه وړانـدي سـتر ګوابښ دي .
د بشر د حقوقو د ځار ټولنـه چی مرکز یې په امریکا کې دي په اسماعیل خان تور لګوي چی خپل مخالفیـن خـوروي خـو اسـماعیل خـان دا خبـره ردوي .

دجګړی پر ضد لاریونه

په واشنګټن او د نړۍ په نورو ستړو ښارونو کی د جګړې پر ضد لاریونـه روان دي او پـر عراق د متحده ایالاتو نظامی بریـد غنـدي تاکـل شـوي چـی لاریون کوونکی د سپینی مانۍ د باندی سره را ټول شی . تیره ورځ واشنګټن د سـتر لاریـون شـاهد و او د نـړۍ پـه نـورو ښارونو کی هم مظاهری وشوی ترڅـو د بـش پـه حکومت فشـار واچول شی ترڅولـه پوځی بریـد څخه لاس په سر شی ویل شوی چی د واشنګټن د ښار په لاریون کـی د پنځـه سـوه زره ځخـه زیـاتو کسـانو برخـه اخیستی وه .

توضیح برنامه های ملی همبستگی

به منظـور در جریـان قـرار گرفتن هر چه بهتر کارکنان وزارت احیـا و انکشـاف دهات از برنامـه های کاری آن وزارت در قبـال برنامـه های ملی کـه شامل رشد اقتصاد محلی ، معشیت روستایي ، اسکان مجدد تحفظ اجتماعی و ارتقای سطح ظرفیت ها میگردد ، سیمیناری امروز در تالار کنفرانس های آن وزارت در جریان است .
سیمینارکه تا سه روز دیگر با شرکت ، روسای مرکز ، و ولایات ، و مشاورین داخلی و خارجی احیـا و انکشـاف دهات ادامه خواهد یافت .
روز گذشته با معرفی طرز العمـل کـار آن توسط نـور محمد اکبری گشایش یافت و متعاقبـا انجینیـر کمـال الدین نظامی معین تخنیکی وزارت روی برنامـه چهارچوب انکشاف ملی و جزئیات آن توضیحات ارائه و توجـه همکـاری شـاملین سیمینار را در تطبیق برنامه همبستگی ملی جلب نمود ، هکـذا پیتـر رابـرتس سرمشاور خارجی آن وزارت ، روی چگونگی اهمیت کار اشتراکی ، انفرادی و گروپی صحبت نمود . کار سیمینار بعد از ظهر به شکل گروپی ادامه داشت . (اراده)

په افغانستان کي سینما او دخلکو غوښتنې

۴مخ

د افغانستان د روانې حالت د پېلنه تراوسه د متحده ایالاتو د بهرنیو چارو وزارت د نفوسو ، مهاجرو او مهاجرت د اداري (۱۴۵) عشاریه اوه ملیونه ډالره د افغانی مهاجرو په ملك دننه بې کوره شوو خلکو او د لاټجي د نورو قربانیو سره د مرستې د پاره تخصیص ورکړي .

د امریکي د خارجه وزارت د نفوسو ، مهاجرو اومهاجرت دچارو د اداري لوئي همکاري موسسې د مهاجرو د پاره د ملګرو ملتونو عالي کمشنري . نړیوال سور صلیب او د سره صلیب او سري میاشتې د نړیوالو موسسو فدراسیون ، د مهاجرت نړیوال سازمان اونور نړیوال سازمانونه دي . د امریکي د متحده ایالات حکومت . همدارنګه د نفوسو ، مهاجرو او مهاجرت د چارو د اداري د لاري ، غیر حکومتي موسسو ته هم پیسې ورکوي تر څو په افغانستان او ددغه هیواد په ګاونډنو هیوادونو کې چې د مرستو په برخه کې چې کومه ستونزه او خلا رامنځ ته کیږي ، هغه ډکه کړي او په دې برخه کې مرسته وکړي .

دغه اداره په خپل ریپوټ کې زیاتوي

په افغاستان کې د نفوسو مهاجرو او مهاجرت د چارو د اداري له لاري د متحده ایالاتو مرستې په افغانستان کې دننه د بې خایه شوو خلکو او هم د دغه هیواد څخه د باندې مهاجرو سره بیرته خپلو کورونو ته د هغوی په ستنیدو کې هم لوی رول لري . خلاصه داچې دغه اداره مهاجروته د پناه ورکولو او بو او د چاپیریال د پاك ساتلو ، د مینډو او ماشومانو د روغتیا د ساتنې ، خوراکي موادو ، ابتدائي ښوونې او روزنې . د ماینونو د خبرتیا او د هغو په برخه کې د خلکو د روزنې ، اقتصادي مرستو او د خلکو د استعدادونو د تقویې په برخه کې زیاته ونده اخلي .

او یا برابر دي د امریکي دمتحده ایالاتو د بهرنیو چارو وزارت ، د نفوسو ، مهاجرو او مهاجرت اداري په خپل یوه ریپوټ کې دا په ډاګه کړیده چې :

متحده ایالاتو همدارنګه د ۱۹۷۹ کال راهیسې ملیونونو افغانانو ته چې د وطن څخه مهاجرت ته اړ کړای شول خوراکي مواد ، سرپناه او روغتیائي اسانتیاوی برابری کړیدی ، د طالبانو دماتې سره او بیا د موقتي اداري او اوس بیا د انتقالي اداري جوړیدل چې دغه هیواد د یوه پراخ تاداوه حکومت د جوړیدو په لور رهبري کوي ، ددغه هیواد راتلونکي روښانه ښکاري تر دوو ملیونو افغاني مهاجر بیرته وطن ته ستانه شویدي ، چې دغه راستانه شوي مهاجر ټول مرستو ته سخته اړتیا او ضرورت لري .

ملي یووالي زموږ د ټولنې ستر ضرورت

تیرو جګړو او ناخوالو زموږ ټولنه له ډیرو بد مرغیو سره مخ کړه او زموږ هیواد یې له داسې کړاوونو سره مخامخ کړ چې د نړۍ په معاصر تاریخ کې یې مثال لږ ګیډي . اوس چې دادي ورو ورو د جګړو لمن تولیږي او هیواد مو د بیارغونې په لور دروميې ضروري ده چې د تیرو پېښو د تکرار د مخنیوی لپاره د پوهنې او فرهنګ د سطحي د لوړولو تر څنګ ملي یووالی ته هم وده ورکړو او د لاتینګښت لپاره یې له هیڅ راز هڅواو هاند څخه ځان ونه سپمو . زموږ د هیواد دښمنان په هڅه کې وو او دي څوزموږ ملي یووالی ته په زیان رسولو سره خپلو موخو لاسته راوړنه وکړي . خو افغانان باید هوښیار واوسي او پرېنږدي څو زموږ هیواد دښمنان په خپلو موخو کې بریالي شي که چیرې د نړۍ ګڼ شمیر هیوادونو ته پام وکړو نو هر یو یې له ګڼ شمیر توکمونو ، ژبوویونکو او ملیتونو نه جوړ شوی او داسې هیوادونه هم شته د بیلګې په ډول د امریکا متحده ایالات چې د نړۍ د ټولو توکمونو او ملیتونو خلك په کې اوسي او دهمدغه هیواد او تابعیت لري خو خپل هیواد یې په ملي یووالي او زیار سره په اقتصادي او نظامي اړخ کې تر ټولو اوچت کړی او دخپلې دفاع لپاره له هیچا کمزوری نه دی نو د افغانستان خلك چې د کوتو په شمار ملیتونه د دوی هیواد کې اوسي ولې ونشي کولای څو خپل ملي وحدت تامین کړي څو له دې لارې وکولای شي د خپلو ملي ګټو لاسته راوړنه وکړي له بده مرغه د سره پوځ د یرغل څخه را وروسته د بهرنیو لاس وهنو او بښکیلاکي پلانونو له مخې زموږ د خلکو تر منځ په بیلابیلو نومونو درزونه واچول شول سره بښکیلاك غوښتل څو له دې لارې افغان ملت توته توته او کمزوری کړي او له دې لارې خپلې ناپاکې موخې تر لاسه کړي دغه راز خنې نورو بهرنیو کړیو او د ولسونو چې له پخوا یې افغانستان سره د بیلابیلو عواملو له کبله کرکه او دښمنۍ په زړه کې وه هم د تپې افغانانو منځ کې دې اورته لالمن ووهله او خنې ناپوه افغانان یې استعمال کړل چې له بده مرغه زموږ د هیواد د خلکو تیر کړاوونه یې را منځ ته کړل خو افغانانو باید له تیرو حالاتو او پېښو څخه باید پوره پوره درس اخستی وی او په دې پوه شوی وی چې په اختلاف او جګړو کې یواخې د دوی بدمرغي نغښتې او له دې نفاق او اختلاف څخه یوازې او یوازې د افغانانو دښمنان ګټه پورته کوي او بس . له بلې خوا اختلاف او بې خایه لوړتیا غوښتنه زموږ د دینې غوښتنو سره هم په تضاد کې ده . د اسلام سپیڅلي دین د هرې لوړتیا لامل تقوی او دینداري بولي او حضرت محمد مصطفی (ص) خو بیا هغه توکم پلان چې په دې لاره کې جګړه کوي له خپل امت څخه بهر بولي او هغوی په خپلو پراونو کې نه شمیري . نو راځی چې د خپلو دینې اوامرو پر خای کولو او د ملي دندو د ښه سرته رسولو په خاطر د هیواد د بیا ودانولو اوهوساینې لپاره د خپل ملي یووالي مزي لاهم تینګ کړو

یونسزی

خوانندې عزیز!

سفارت فدراسیون روسیه مقیم کابل پاسخ ګونه یې را در رابطه با مطلب منتشره در شماره هفتادو چهارم "اراده" زیر عنوان " زمونږ اړتیا او د دوستانو پیر زوینه" فرستاده اند که یا در نظر داشت رعایت اصول مطبوعات به نشر آن مبادرت ورزیدیم.

کمک های بشری روسیه به افغانستان

کمک های بشری روسیه به افغانستان در سال ۲۰۰۲ فدراسیون روسیه در عملیات بین المللی تحت حمایه ملل متحد در عرضه کمک های بشری به مردم افغانستان و در بازسازی زیرینا هایکه در نتیجه زمام دادی طالبان تخریب گردیده اند ، سهم فعال دارد.

جانب روسیه از نوامبر سال ۲۰۰۱ الی دسامبر سال ۲۰۰۲ در مجموع مبلغ اضافه از ۳۰ میلیون دالر امریکای راجهت حل مسایل بشری در عملیات هوایی، زمینی وبشری در محلات به مصرف رسانیده است. از نوامبر سال ۲۰۰۱ الی سپتامبر سال ۲۰۰۲ یک سلسله عملیات هوایی و زمینی جهت رساندن تقریباً ۱۷ هزار تن محموله های بشری ۳۰ تن ادویه جات، ۲ هزار کمبل، (۷) تن دوشک، ۶ تن البسه و ۱۵ تن کنسرو ماهی و گوشت صورت گرفته است.

به تاریخ های ۲۸ و ۳۰ نوامبر سال ۲۰۰۲ دو دستگاه عمومي متحرک رینتگونولوژی (X-Ray) (طرف ضرورت وزارت صحت عامه افغانستان)، ۱۵۰۰۰ عدد بکس کمک عاجل طبی، ۱۰۱ پایه دستگاه رادیو ده پایه دستگاه مخابره ماهواري ذریعه طیاره هاي وزارت حالت اضطراري روسیه رسانده شدند که یکي از اخرین عملیات بشري بود. همچنان ۵۰۰۰ تن گندم ، ۴ عراده موتربرف پاک ، ۵ کانتینرپراي محلات صحراي توزیع کمک بشري ، ۵۲ تن کنسروماهي ، ۱۰۰۰ عدد چراغ فلورسنت ، ۲ ذخیره آب و وسایل طبي معادل ۵۵۰ هزار دالر امریکایی که طرف ضرورت افغانستان میباشند، توسط عملیات زمینی به بندر حیرتان رسانده شد ۴۰ شفاخانه سیار که طرف ضرورت وزارت امور سرحدات میباشند، عنقریب به افغانستان تحویل داده خواهد شد.

در بنیاد مرکز بشری وزارت حالات اضطراری روسیه در کابل، شفاخانه سیار که ۵۹ عملیه جراحی را اجرا و تقریباً به شش هزار مریض کمک های طبی را عرضه داشت، فعالیت می نمود که بعداً به وزارت صحت عامه افغانستان تسلیم داده شد. همچنان توسط گروپ های خاص این شفاخانه عزیمت های متداوم در موسسات معالجوی داخلی صورت گرفت که در جریان آنها کمک های اختصاصی طبی برای بیشتر از هزار مریض ارایه گردید.

وزارت حالات اضطراری روسیه از جنوری الی، مارچ سال ۲۰۰۲ سهم برازنده را در پروسه از بین بردن پیامد های زلزله مخرب در نهرین اجرا نمود. شفاخانه صحرایی، ایجاد گردید وبه مصیبت زدگان این تراژیدی کمک عرضه گردید.

تحت رهبری وزارت حالات اضطراری روسیه مرحله اول کار بازگشایی تونل سالنگ که برای اقتصاد کشور فوق العاده اهمیت دارد و مناطق شمالی را با مرکز وصل می نماید، بپایان رسیده است.

در جنوری سال ۲۰۰۲ ساختمان پل انتقالی پانتون بالای دریای پنج در سرحد بین افغانستان و تاجکستان که موجب انتقال حجم بیشتر کمک های بشری توسط وسایط ترانسپورتی به افغانستان گردید، توسط متخصصین روسی افتتاح شد.

ایتلاف منطقوی بشری (وزارت های حالات اضطراری روسیه تاجکستان و قرغزستان) مقدار ۱۷،۵ هزار تن مواد ارتزاقی ملل متحد را از قرغزستان از طریق تاجکستان به مناطق شمالی افغانستان انتقال داد.

با همکاری وزارت حالات اضطراری روسیه ۵۰ نفر استحکام چی افغان در کورس های بین المللی در اسپانیا آموزش دید. ۱۳۷ عراده موتر کاماز به اساس جبران به مرکز مین پاکی ملل متحد تحویل داده شد. علاوه بر آن ۴۲ عراده موتر کاماز طور بلاعوض به وزارت ترانسپورت افغانستان تسلیم داده شد.

طبق موافقه پروگرام جهانی غذا ملل متحد، قطار وزارت حالات اضطراری روسیه (۳۰۰ عراده موتر) به عنوان مقاطعه کار (پیمان کاد) در انتقال محموله های بشری مواد ارتزاقی که در دسترس پروگرام جهانی غذا وکشور های دونر قرار دادند، اشتراک میورزد. کمپنی دولتی روسی (ماشین ایمپورت) ۴۰ پایه اشاره ترافیکی را طوربلاعوض به کابل تحویل نمود و در مورد عرضه کمک جهت ترمیم و تحویل تجهیزات برای تخنیکم نفت و گاز مزار شریف تصمیم اتخاذ نموده است.

در نوامبر سال ۲۰۰۲ کمپنی روسی، شرکت، سهامی تیپ باز (مجمع سیوزفنیشزانس) هزینه را برای ایجاد کودکستان در شرکت مختلط افغان. روس افسوتر) تخصیص داده است.

در جولای سال ۲۰۰۲ سفیر روسیه طی محفل با شکوهی که وزیر اطلاعات وفرهنگ در آن اشتراک داشت ۲۷۰ رول فلم های هنری را که تولید روسیه میباشند، به افغان فلم تسلیم نمود.

ریاست دفترریس جمهور روسیه. دو کامپلکس دستگاه سینما (MK2H) و ۲۲ کست بیتاکم را با هشت فلم هنری به شاروالی کابل تسلیم نمود. فلم کارتونی (الفاتحه، دعا مسلمانی) که تولید کمپنی (سیوزمولت فلم) میباشد، به وزارت اطلاعات وفرهنگ افغانستان تسلیم داده شد.

سفارت فدراسیون روسیه در افغانستان یک مقدار قرطاسیه باب (کتابچه، کاغذ، کتابچه های یاد داشت) و وسایل سپورتی را در چوکات کمک های بشری به تخنیکم اتو میخانیک جنګلک کمک نمود.

خواندنیهای جالب

هوښیارتایر

امریکایي انجینرانو د موټرونو لپاره هوښیار ټایرونه جوړ کړیدی، چې ډریورانو ته د پنچری او د اشتپنی ټایر د بدلولو وخت ښئي.

امریکایي علمی مجلی لیکلی دی چې هر هوښیار ټایر یوه د پیژندنی آله له ځانه سره لری، چې د چلوونکو سره ځرسته کوی ترڅو د ټایرونو د فشار او حرارت په هکله معلومات ولری.

ددغی منظور لپاره یوه لپږدونکی آله چې په موټر کې ځای پر ځای شویده، د رادیویي علامی په ورکولو سره چلوونکی له هر څه خبروی.

افغان ها طیاره ساختند

دو تن انجینر باشنده شهر جلال آباد موفق به ساختن طیاره کوچکی شده اند که تا ارتفاع سه هزار متر به پرواز در آمده می تواند. این طیاره که توسط ریموند از زمین کنترول می شود وپیلوت ندارد پنجاه هزار کلدار پاکستانی مصرف برداشته است و توسط انجینر محمد زمان و انجینر شیرآقا با استفاده از پلاستیک و آهن آماده پرواز ساخته شده است.

مردم جهان

در دنیا تقریباً پنج ملیارد نفر در ۱۳۰ کشور زندگی مي کنند که به ۲۸۰۰ زبان حرف میزنند که این اشخاص از سه نژاد ترکیب یافته اند که عبارت از.

نژاد سفید.

نژاد زرد که نژاد سرخ پوست ها هم جزء آن است. نژادسیاه. بیش از نصف مردم جهان از نژاد سفید هستند و اینها در اورپا، ایران، افغانستان، هند، امریکاشمالی، امریکاجنوبی، استرالیا و زیلاند جدید زنده گی میکنند. بعد از نژاد سفید نژاد زرد است که عبارتند از چیني ها، جاپانی ها، هندی های سرخ پوست، اسکیموها و مغول ها و بعضی تیره های نژاد سیاه ترك و متباقی نژاد سیاه هستند که مرکز شان افریقا است. وعده ای از آنها نیز در امریکای جنوبی و جزایر کار ایب بسر می برند، پاره ای هم از نژاد سامی و حامی اند که مرکز آنها کشور های عربی و مصر است.

"محمدهاشم روضه یی"

دنړی ستر کتابتون

سړ کال د حمل په میاشت کې د اسکندریه کتابتون چې په تبرو پیړیو کې د نړی ستر کتابتون وو. او ۱۶ پیړي مخکی له منځه تللی وو. بیرته بازسازی. احیا او پرانستل شو. دغه کتابتون چې په منځنی ختیځ او افریقا کې تر ټولو ستر اولوی کتابتون وو. اوس د اته ملیونو کتابونو لپاره ځای لری او په ټولو نویو الکترونیکی وسایلو سمبال دی. او دوی سربېره یوه ځانګړی او مهمه ځانګه هم د خطی نسخو د ساتلو لپاره لری. ددغی ښکلی او دلیدلو وړ کتابتون ودانی د هغه لمر په څېر ده چې د ځمکی څخه را جګ شوی وی او د سیند خواته ګوری. چې دا یوه اشاره ده د علم او پوهی پراختیا ته. د اسکندرئي پخوانی کتابتون په ۲۸۸ ق- م کال کې تاسیس شوی وو چې په لومړی سر کې ئي ۷۰۰ زره کتابونه درلودل. وروسته د ۴۵۰ کلونو څخه دغه کتابتون وسوځید چې بیا تر اوسه پوری همداسی پاتی وو.

ددغی کتابتون په بیارغونه او احیا باندی ۲۲۰ ملیونه امریکایي ډالره مصرف شویدی، چې له دغی جملی څخه یې ۹۸ ملیونه ډالره نورو هېوادونو ورکړی او پاتی پیسی یې د مصر له دولت لخوا په مصرف رسیدلی دی.

پلي ګرزیدل

صحی پوهان په دی نظر وو چې بالغ کسان. د ورځی د نیم ساعت معتدل ورزش په کولو سره کولای شی د زړه د مرض څخه تر ډېره حده مخنیوی وکړی.

خو په دی وروستیو کې د څیړنو پایلو ښودلی ده چې د سالم زړه لرونکو انسانانو ته درونډ ورزش چې د وزن پورته کول هم په کې شامل دی. ښه دی. دا خبره اوس په ډاګه شویده چې ورزش د زړه د ناروغیو په مخنیوی او کم والی کې ستر رول لری. ډیرو مطالعو ښودلی ده چې ورزش په وخت کې زیاتوالی، د زړه د ناروغیو مخنیوی کوی. او په دغه مرض د نه ختله کیدلو سبب کېږی.

ددی ټولو سره، سره د درانده اوسپك ورزش په هکله لا پوښتنی هماغسی پاتی دی، دیوه ریسرچ له مخی سپارښتنی داسی دی، چې ۳۰ دقیقی چابګ پلی ګرزیدل، د زړه او انسان د روغتیا لپاره ګټور دی، خو له بله پلوه د اوسنیو ریسرچونو څخه دا پایلی لاس ته راغلی دی چې فزیکی درانده حرکات زیاتی روغتیایي ګټی لری، دغه تجربی د دولسو کلونو په ترڅ کې په ۲۴ زرو نارینه او ښځو باندی ترسره شویدی.

امیتاب درزنجیر

امیتاب بچن ستاره مشهور سینماي هند به زودي ادامه یک فلم سابقه اش از سر مي ګیرد به ګزارش اندیا اکسپرس، صنعت ګران فلم هاي هندي تصمیم ګرفته اند فلم "زنجیر" تولید دهه هفتاد سینماي هند را با نو آوري هاي دوباره بسازند. این بار امیتاب بچن رول جدیدي را در این فلم بازي خواهد کرد و همبازي هایش جیا بچن خانمش و ابیشک پسرش مي باشند این فلم را پرکاش مهرا فلمسار مشهور سینماي هند مي سازد.

ریکارد خودکشی

در مناطق روستایی کشور چین سالانه بطور اوسط تقریباً یکنیم ملیون زن دست به خودکشی میزنند که از جمله دوصدوپنجاه هزار تن آنان موفق می شوند تا جانشانرا بگیرند و دیگران یا در شفاخانه ها و یا هم توسط دوستان شان از مرگ نجات می یابند. به اساس یک گزارش بی. بی. سی علت این خودکشی ها در چین فقر وعدم اعتقادات مذهبی خوانده شده است.

در کشور های اروپایی و امریکا اکثراً مردان از اثر مایوسی ها و نا امیدی به زنده گی خود شان خاتمه می بخشند اما در چین زیاده تر زنان از زنده گی به سیر می آیند. آنان از موادی که در دسترس است چون کودکیمیاوی و ادویه کشنده موش برای پایان دادن به زنده گی شان استفاده می برند.

وریجه چې زمونږ په هېواد کې له ډېرې پخوا مودی راهیسی په پراخه پیمانه استعمالېږی، دری زره کاله د میلاد څخه وړاندی د چین په هېواد کې کرل کېدله.

وروسته بیا وریجه د چین څخه د جاپان، هند او د نړی نورو برخو ته ولېږدول شوه، چې اوس، اوس د نړی نیمائي څخه زیات خلك له دغه جوړو څخه ګټه اخلی. د نړی پخوانی طبیبان په دی باور وو چې د وریجو خوراك د انسان صحت ته ګټور دی او د عمر د زیاتوالی سبب ګرځی وریجی په لومړیو کې دیوه پوستکی لرونکی وی، چې زمونږ په هېواد کې په یوه خاصه طریقه

آیا پوهیږي ؟

(یایکوب) دهغه پوټکی ورڅخه لیرل کېږی، چې د پوټکی د لری کیدو څخه وړاندی وریجه نینی کېږی هم. وریجه اوس زمونږ د هېواد په شمالی ولایتونو لکه تخار، کندز او بغلان کې او همدا راز په ختیزو ولایتونو کې لکه لغمان، کنړ او ننګرهار کې په پراخه اندازه کرل کېږی، همدا راز وریجه زمونږ د هېواد په نورو ولایتونو او سیمو کې هم کرل کېږی خو د کنړ د پشد لغمان او د بغلان وریجی ډېری مشهوری دی.

له هغه ځایه چې د وریجو کښت زیاتو اوبو ته اړتیا لری نو وروستیو وچکالیو د وریجو کښت ته هم پوره، پوره زیان وراړولی دی.

په افغانستان کی سینما

او دخلکو غوښتنې

سینما او فلم دانسانی ذهن زیږنده هغه سمعی اوبصری هنردي چي په متمدنه نړي کي په لوړه کچه بریالی، اوچت اواغیزمن ګڼل شوی. دسینما منځ ته راتګ یوناڅاپه نه بلکه دتکامل او پرمختګ له کاروان سره دبشر دارتیا و له مخي ملګري شوه. نن سینما دیوي اطلاعاتی هنری سرګرمی په توګه کارول کیږي، خوددي ترڅنګ دتعلیمي او روزنیزي وسیلی په توګه یې هم په ملیونونوانسانان بوخت کړي دي. څوك ورته دژوند هنر وائی اوځینی هم دظریفوهنر ونو مجموعه.

که څه هم د سینما لفظی معنی مثبت حرکت دی خویوزیات شمیر افغانان دتمدن دغه سوغات ته دشك اوانتقاد په سترګه ګوري. داچي زمونږ په هیواد کي دسینما ژبه زیادتره وګړي نشي قانع کولای بیلابیل لاملونه موجود دي. په افغاني ټولنه کي دسواد دکچي ټیټوالی تل ددي سبب شوی چي دتمدن او خلکوتر منځ فاصله موجوده وي.

په نوره نړی کي پخوالدي چي نوی فلم دسینما په پرده ننداري ته وړاندي شي تلویزیوني چینلونه په مکرره توګه دفلم دارزښت اوپیغام په اړه تبلیغ کوي. همدا راز په نورو ممالکوکي تلویزیون (۲۴) ساعته داسي هڅونکي برنامي خپروي چې پخپله کورني ددي پرمختګ نتایج له هرڅه مخکی ووینې. ولی متاسفانه افغاني ټولنه لدغه ستر نعمت نه بی برخی ده دلته یوازی یو تلویزیون خلور ساعته خپرونی لری چي وخت ئي په تکراري او تشریفاتي خبرونو تیریږي. اقتصادي زوال افغانان مجبوره کړي چي ماشومان یي هم دلویانوترڅنګ سهار کارونو په ترسره کولو یوه کوله ډوډی تر لاسه کړي. دوی

اوس دنوري نړي دماشومانو په څیر نازولي ندي چي ورځ په ورځ په تفریح، سرګرمی او تعلیم تیره کړی بلکه دوی هغه زمامداران دي چې دګڼو کورنیو اقتصادي مسولیت جبراً "ورپه اوږو شوی دی. چون سینما دژوندتفریحی برخه ده ځینی کورنی دارتیا له وجي نشي زغملای چي تفریح ته دلوړې په قیمت وخت خانګړی کړي. په افغانستان کي دهندي. امریکائی. انګریزي او نورو فلمونو رواج کیدل که یوه اندازه یي په خوانانوکي دخپل نفوذ درجه لوړه کړي خوتر ډیره خلك ددغه فلمونو تاثیرپه یوه سوچه مذهبی ټولنه کي منفی کښي. اولدي نه هم په ویره کي دي چي دادځینو هیوادونوداستعماري اهدافویوه برخه ده عام خلك ادعاکوي چې پرته له قیدو شرطه دبیلا بیلو فرهنګی هنرونو استعمال بلاخره ددي باعث شو چي دنوی نسل او افغاني کلتور ترمنځ د پردیتوب دیوال ودروي.

ددي ترڅنګ دفلم تولید دهري ټولني دعیني او ذهنی شرایطو په پام کي نیولوسره سم ترسره کیږي. اوس مهال هغه بهرني فلمونه چي په کامله توګه ازاد لیکلي او جوړ شوي دي ښائي تاثیرئي په هره ټولنه هرومرومثبت نه وي.

نو دداړنګه ستونزو ویو ستر لامل دافغاني فلمونو نشتوالی بلل کیدای شي. تیر (۲۳) کلن ناورین افغاني سینمائی څیړي (پرودیسران او ممثلین) له خپل کسب نه لاس په سر کړل. همدارنګه دپخوانیوفلمونو خام او پاخه مواد لوټ او یاهم ایری شول. دلته لومړي ددي ارتیاده چي موجوده دولت د ټولني دارنګه نیمګړتیاو ته په جدي او عاجله توګه پام واړوي دمالی او امنیتي پلوه دفلم جوړونکو ژوند تامین کړي. بیا به فرهنګی او هنري متخصصین او لیکوالان له معاصرو تجربونه په استفادي دنویوفلمونو په تولید لاس پوري کړی چي کیدلی شي په ماهرانه ډول له تعلیم او تربیي نه نیولي دژوند تر او چتو رمزونو هر څه تصویر ترسیم او عملي کړي. همدارال دولت باید په پوهتونو . مکاتبو او نورو تحصیلی او روز نیزه ادارو کي سینما ګاني جوړې او دبیا فعالیت اجازه ورکړي. موجوده تلویزیوني چینل د

خپرونو وخت باید زیات اوددولت له منګولو نه ازاد شی. اوپدي سربیره په هیواد کي دټولو خبري رسنیولهلاري دنوی نسل لپاره دافغاني کلتور دخانګړې تیاووپه باب هراړخیزه تبلیغ ددولت عمده مسولیت وګڼل شي.

اباسین

In this Issue :

1-Afghanistan and the international law court
2-Two cars are stolen in 24 hours
3-Coal kill a person
4- United states help Afghans
5- Entertainment page
6- Our needs and answers to the friends letters
7- In Bamyan, people still live in supermarkets
8-Cinama and reaction of the people
9-Anti - war strikes in Washington

بامیان درهاله ئ ازیابین

از انجوهاي متعدد گرفته تا کارمندان فرهنګي احزاب وتنظیم هاي که خویشتن را وارثین بامیان جامي زده و مي زنند همه وهمه بااستفاده از شناخت ها وبلدیت کامل دراخذ بودجه وبه اصطلاح خودشان (فند) چنان به فعالیت شبانه روزي مشغول گشتند که فکر مي شد بامیان ، سرزمین که یګانه منبع عایداتي (بوداهایش) را از دست داده بود عنقریب ګل وګلزار خواهد شد . اما بادریغ ودرد که بامیان هنوز هم درچنګال فقرو بدبختي نفس مي کشد ، توجه جامعه ملل وموسسات خیریه بین المللي باعث ګردیده است که تفنګدارن بازهم برسرنوشت مردم حکم برانند وهر آنچه دلشان خواست بکنند . مردم از ظلم هاي جاري برایشان مجبوربه ترک ماواو زاد گاه شان ګردند ، بر حقوق انساني ومدني باشنده ګان این سرزمین چنان بابیرحمي تاخت وتاز کرد که بالاخره افغان هم مجبور شود از تجاوز بر نوامیسش باګلوی پر وچشم اشک آلود از طریق وسایل اطلاعات جمعي خارجي حکایت کند ، که چګونه تفنګدارني که سرشته وبیخ وریشه شان به مرکز وصل است از مردم باج مي کشند . این توجه دراین محدوده نماند ، بیست وپنج تاسي موسسه وانجو هم از خیرات سرزمین بلاکشیده بامیان صاحب ارګاه وبارګاه شدند ،هم اکنون دها کروزر وکروزین آخرین مادل درجاده هاي خاکي این ولایت خاکباد دارند ، دها معاش بیګران دالري باشان وشوکت ودبدبه و فخر فروشي تام در(پیتو) هاي بند امیر وخرابه تندیس هاي بودا بره کباب مي زنند ،اما باشنده ګان بامیان سرزمین مقاومت وتسلیم ناپذیر درمغاره ها باشکم هاي ګرسنه وتن هاي برهنه زنده ګي مي کند ، بخاطر بدست آوردن یک جرعه آب نوشیدني باید حداقل دوهزار متر فاصله را الي دریا طي نمایند . براي سه هزار باشنده شهر بامیان که خانه هاي شانرا حریق کرده اند و تقریباً هر خانه وهر خانواده آن قرباني داده است صرف وصرف یکصدوبیست اتاق که بکفته شهریان بامیان حالتي از مغاره ها بدتر دارند طي یکسال که بامیان درمحراق توجه قرارداشت تدارک دیده شده است . حالت توزیع واکمال ضروریات اولیه براي باشنده ګان بامیان درحدي ناچیز وظالمانه است که ضرورتي به بیان ندارد . اما درعوض آنهایکه باتجارت بالاي بامیان وبامیاني ها به فتح کرسي ها درادارات انتقالي اسلامي نایل آمده اند براي نوردیدګانشان قصرها وکروزین ها ي مادل جدید قطار مي کنند .وناراحت کننده تر است کم توجهي وبي تفاوتي مسوولین دولتي است که هم با واکداران تفنګ بدست وهم انجو هاي بهره کش که اکثراً درقاچاق وانتقال آثار باستاني ازآن ولایت متهم اند مروت ومدارا پیشه کرده اند

صلاح الدین

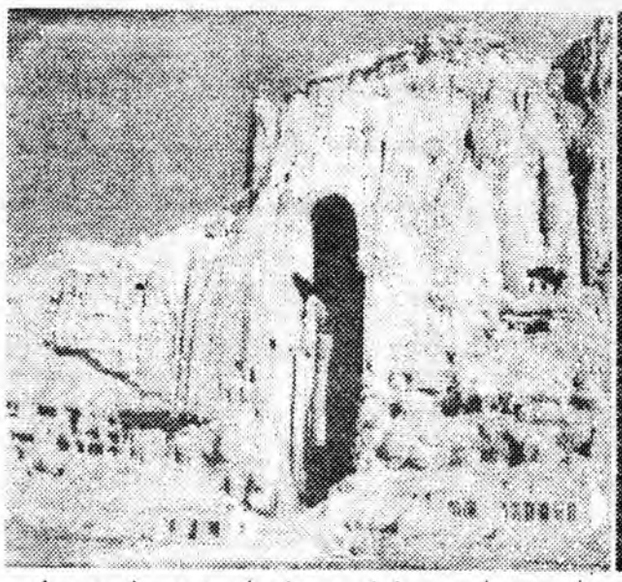

درهوای خود سری پیوسته غمبرمیزنی

تابکی باساز خود آهنګ بی سرمیزنی
تا بکی غر می زنی؟
بیخ گوش مردمان شام وسحر چر میزنی
تا بکی غر می زنی ؟
میزنی تاکی به چشم مردم بیچاره خاک
نیست هیچت ترس وباک
بوره اره میان کلچه گرمیزنی
تا بکی غر می زنی ؟
نیستی تو بر تراز ماومن وان دیګری
چند جنبانی سری
درهوای خود سری پیوسته غمبرمیزنی
تا بکی غر می زنی ؟
میکنی توبچه ترسانی بس است ای دوکه باز
رو دګر خود رامساز !
مات گشتی تخته پربا تخته پرمیزنی
تا بکی غرمیزنی ؟
یک نه دو، سه بارخوردی برسرورویت قفاق
گشتی چون شالی شماق
بازهم دیدم پکرهاباتوتر میزنی
تا بکی غر می زنی ؟
ملت اینک ساز دیګر کرده سرای کجمدار
هان مزن ناخن به تار
سربه هرجانب تواز بهر تظاهرمیزنی
تا بکی غر می زنی ؟
توشتر مرغی ، کنی پروازسوی آسمان
ای فلان ابن فلان
غمزه بهرپنبه دانه مثل اشتر می زنی
تا بکی غر می زنی ؟
میکنی از جیره اغیار چون کسب معاش
لیک داری اغتشاش
گاه جنبانی دم وګه پابه آخور می زنی
تا بکی غر می زنی ؟
میرود مردم دواسپه زی تمدن باشتاب
تو پابستی خضاب
بیګه وګه بی سبب دم از تحجر می زنی
تا بکی غر می زنی ؟
هست مردم پیش تو بیچاره و بی بال و پر
ای محیل خود نګر ؟
توبه هر جا از چی رو دم از تکبر می زنی
تا بکی غر می زنی ؟
ګرکسی ګوید که باشد روی چشمت ابروی
یا بګوید یک دویی
بی ګپ و ګو مرورا یکباره سندر میزنی
تا بکی غر می زنی
میکنی توهستی این ماومن را حیف ومیل
از برای خویش وخیل
هر چه می آید به دستت توبه جا غورمیزنی
تا بکی غر می زنی؟

ع سرګردان

ERADA Daily
Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud, Chief Editor: Zuhoor Afghan
Mobil Phone: 070224787

ارادہ در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
آدرس: پروان مینه (سینمای بهارستان سرک مسجد حاجی میر احمد)
تلفون موبایل: ۰۷۰۲۲۴۷۸۷

زیر نظر هیئت تحریر نشرمی شود
موسس: حاجی سید داؤد
مدیر مسول: ظهور افغان
سکرترمسول: سید محمد "عادل"
معاون: اسماعیل "تیمور"

ارادہ
د افغان نشراتي مرکز خپرونه

اندیشه و عقاید مطرح شده از سوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوزودیزاین :محمدجمیل "امیري" چاپ مطبعه مرکزنشرات افغان
قیمت یک شماره ۲ افغانی